

15 Ιουλίου 2020
Αριθμ. Πρωτ.: 263875/31535/2020

Πληροφορίες:
Παπαδοπούλου Ανδριανή
Τηλ.:2131306630
Μαρία Βουτσίνου
Τηλ.:2131306609

Προς
Διοίκηση -Αστικό Κ.Τ.Ε.Λ. Ξάνθης
40 Εκκλησιών 3,
671 00 Ξάνθη

Δήμαρχο Ξάνθης
Κ. Εμμανουήλ Χρ. Τσέπελη
Πλ. Δημοκρατίας
671 32 Ξάνθη

Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας Ξάνθης
Περιφερειακή Ενότητα Ξάνθης
Πλατεία Διοικητηρίου
67100 Ξάνθη

Θέμα: Συγκοινωνιακή σύνδεση Ξάνθης –Δροσερού

Αξιότιμες κυρίες/Αξιότιμοι κύριοι

Ο Συνήγορος του Πολίτη, στο πλαίσιο των εκ του νόμου 3094/2003 και 4443/16 αρμοδιοτήτων του, εξετάζει τη με αρ. Φ 263875 αναφορά που υποβλήθηκε στην Αρχή από τον Πολιτιστικό Μορφωτικό Σύλλογο Ρομά Γυναικών Δροσερού Ξάνθης «Ελπίδα», σχετικά με την μη ύπαρξη συγκοινωνιακής σύνδεσης του οικισμού του Δροσερού με τον αστικό ιστό της πόλης της Ξάνθης.

I. Αντικείμενο της υπό διερεύνηση αναφοράς:

Στην αναφορά της προς την Αρχή η Πρόεδρος του Συλλόγου «Ελπίδα» επισημαίνει ότι η απουσία λεωφορειακής σύνδεσης με τον οικισμό, που έχει πληθυσμό 8000 περίπου κατοίκων Ρομά, συνιστά άνιση μεταχείριση και γεωγραφικό αποκλεισμό των κατοίκων του από την πόλη της Ξάνθης, λόγω της φυλετικής τους καταγωγής. Για την άρση αυτού του

αποκλεισμού, όσον αφορά τη δημιουργία λεωφορειακής αστικής σύνδεσης του Δροσερού με την Ξάνθη, ο Σύλλογος «Ελπίδα» υπέβαλλε σχετικά αιτήματα ήδη από το 2017¹, ενώ προέβη και σε συναντήσεις με στελέχη υπηρεσιών για το ζήτημα αυτό. Από την Περιφέρεια ο Σύλλογος ενημερώθηκε ότι η αστική συγκοινωνία έγκειται στις αρμοδιότητες του Δήμου Ξάνθης. Ωστόσο, αυτές οι ενέργειες του Συλλόγου «Ελπίδα» φαίνεται ότι απέβησαν άκαρπες αφού μέχρι σήμερα αυτή η σύνδεση δεν έχει πραγματοποιηθεί.

II. Σχετική Νομοθεσία:

Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 1 και 2 του Συντάγματος:

«Οι Έλληνες είναι ίσοι ενώπιον του νόμου», καθώς και ότι «(...)έχουν ίσα δικαιώματα και υποχρεώσεις».

Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 5 :

« 1. Καθένας έχει δικαίωμα να αναπτύσσει ελεύθερα την προσωπικότητά του και να συμμετέχει στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της Χώρας, εφόσον δεν προσβάλλει τα δικαιώματα των άλλων και δεν παραβιάζει το Σύνταγμα ή τα χρηστά ήθη.

2. Όλοι όσοι βρίσκονται στην Ελληνική Επικράτεια απολαμβάνουν την απόλυτη προστασία της ζωής, της τιμής και της ελευθερίας τους, χωρίς διάκριση εθνικότητας, φυλής, γλώσσας και θρησκευτικών ή πολιτικών πεποιθήσεων. Εξαιρέσεις επιτρέπονται στις περιπτώσεις που προβλέπει το διεθνές δίκαιο».

Επιπλέον, το άρθρο 25 του Συντάγματος ρητά ορίζει ότι:

«1. Τα δικαιώματα του ανθρώπου ως ατόμου και ως μέλους του κοινωνικού συνόλου και η αρχή του κοινωνικού κράτους δικαίου τελούν υπό την εγγύηση του Κράτους. Όλα τα κρατικά όργανα υποχρεούνται να διασφαλίζουν την ανεμπόδιστη και αποτελεσματική άσκησή τους. Τα δικαιώματα αυτά ισχύουν και στις σχέσεις μεταξύ ιδιωτών στις οποίες προσιδιάζουν. Οι κάθε είδους περιορισμοί που μπορούν κατά το Σύνταγμα να επιβληθούν στα δικαιώματα αυτά πρέπει να προβλέπονται είτε απευθείας από το Σύνταγμα είτε από το νόμο, εφόσον υπάρχει επιφύλαξη υπέρ αυτού και να σέβονται την αρχή της αναλογικότητας.

2. Η αναγνώριση και η προστασία των θεμελιωδών και अपαράγραπτων δικαιωμάτων του ανθρώπου από την Πολιτεία αποβλέπει στην πραγμάτωση της κοινωνικής προόδου μέσα σε ελευθερία και δικαιοσύνη.»

Σύμφωνα με το νόμο 4443/2016, με τον οποίο έχει ενσωματωθεί η Οδηγία 2000/43/EK περί ίσης μεταχείρισης προσώπων ασχέτως φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής τους, η μη πρόσβαση σε δημόσια κοινωνιακά μέσα, δηλαδή σε υπηρεσίες που αφορούν την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες, συνιστά: α) άμεση διάκριση όταν, για λόγους

¹ Βλ. αρ. πρωτ. 471/8.9.2017 προς αντιπεριφερειάρχη Ξάνθης, αρ. πρωτ. 614/13.6.2019 προς Δήμαρχο Ξάνθης και 522/8.11.2018 προς το γραφείο του Πρωθυπουργού στη Θεσσαλονίκη .

φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής (ή ακόμη και για λόγους κοινωνικής κατάστασης), ένα πρόσωπο υφίσταται μεταχείριση λιγότερο ευνοϊκή από αυτή της οποίας τυγχάνει, έτυχε ή θα ετύγχανε άλλο πρόσωπο, σε ανάλογη κατάσταση, β) έμμεση διάκριση, όταν μια εκ πρώτης όψεως ουδέτερη διάταξη, κριτήριο ή πρακτική μπορεί να θέσει πρόσωπα ορισμένης φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής (ή κοινωνικής κατάστασης) σε μειονεκτική θέση συγκριτικά με άλλα πρόσωπα, εκτός εάν η διάταξη, το κριτήριο ή η πρακτική αυτή δικαιολογείται αντικειμενικά από έναν θετικό σκοπό και τα μέσα επίτευξης του είναι πρόσφορα και αναγκαία.

Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν.2898/2009, ρυθμίζει τη λειτουργία των φορέων παροχής συγκοινωνιακού έργου, όπως το Αστικό Κ.Τ.Ε.Λ. Ξάνθης Α.Ε. :

«1. Σκοπός των Κ.Τ.Ε.Λ. Α.Ε. είναι η εκτέλεση του συγκοινωνιακού έργου, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 6, καθώς και οποιοδήποτε άλλο έργο οδικών συγκοινωνιών τους ανατεθεί.

2. Για την εκτέλεση του σκοπού αυτού τα Κ.Τ.Ε.Λ. Α.Ε. μπορούν:

α. Να εκπονούν μελέτες συναφείς με την οργάνωση και λειτουργία του συγκοινωνιακού έργου που τους ανατίθεται

β. Να κατασκευάζουν και εκμεταλλεύονται κάθε είδους εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης του επιβατικού κοινού, ιδίως σταθμούς άφιξης και αναχώρησης λεωφορείων, στέγασης, συντήρησης, τροφοδοσίας και εφοδιασμού με καύσιμα ή χώρων αναμονής και εξυπηρέτησης επιβατών...» γ. *Να συνεργάζονται με σιδηροδρομικές, αεροπορικές ή ναυτιλιακές εταιρείες για την παροχή σχετικών υπηρεσιών....*

III. Προτάσεις του Συνηγόρου του Πολίτη

Όπως ήδη έχει σημειωθεί σύμφωνα τόσο με τις διατάξεις του εθνικού, όσο και του ευρωπαϊκού δικαίου, υπάρχει υποχρέωση των αρμόδιων αρχών για τη λήψη μέτρων αναφορικά με την διευκόλυνση της μετακίνησης του πληθυσμού της περιοχής με αστικά λεωφορεία από τον οικισμό προς την πόλη της Ξάνθης και αντίστροφα.

Συγκεκριμένα, επισημάνθηκε ήδη ότι στο πεδίο εφαρμογής των συγκεκριμένων διατάξεων του νόμου 4443/2016 συγκαταλέγεται η πρόσβαση στη διάθεση και την παροχή αγαθών και υπηρεσιών που διατίθενται στο κοινό, όπως είναι οι δημόσιες μεταφορές. Πολλώ μάλλον όταν το ζητούμενο είναι η κοινωνική ένταξη του τσιγγάνικου αυτού πληθυσμού στην τοπική κοινωνία της Ξάνθης και στην ελληνική κοινωνία ευρύτερα.

Σύμφωνα με τις ως άνω διατάξεις, το αστικό Κ.Τ.Ε.Λ. Ξάνθης Α.Ε., καθώς και η εποπτεύουσα κρατική αρχή, θα πρέπει να ενεργούν διασφαλίζοντας την παροχή υπηρεσιών αδιακρίτως σε όλους τους κατοίκους της Ξάνθης, καθώς και των περιχώρων αυτής που τα δρομολόγια του Κ.Τ.Ε.Λ. εξυπηρετούν. Παράλληλα, θα πρέπει επίσης να μεριμνούν και για

τη συνεχή βελτίωση του επιπέδου εξυπηρέτησης του συνόλου του επιβατικού κοινού της περιοχής της Ξάνθης.

Στο πλαίσιο αυτό θεωρούμε ότι εντάσσεται και η δημιουργία γραμμής εξυπηρέτησης του οικισμού του Δροσερού. Πολλώ δε μάλλον όταν οι κάτοικοί του Δροσερού, και δη τα πιο ευάλωτα μέλη του (γυναίκες, άτομα με ειδικές ανάγκες, ηλικιωμένοι, μαθητές, κ.αλ.) λόγω των πολλαπλών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν, (π.χ. ανεργία, οικονομική δυσχέρεια, μη κατοχή άδειας οδήγησης) και δη της έλλειψης εναλλακτικών μέσων μετακίνησης τους στον αστικό ιστό, «εγκλωβίζονται» και εν τούτοις πράγματι αποκλείονται από την δυνατότητα απόλαυσης τόσο της μετακίνησης, όσο και άλλων βασικών και αναγκαίων αγαθών που διατίθενται στο κοινό (π.χ. νοσοκομειακή περίθαλψη με μετάβαση σε αυτό με λεωφορείο στο νοσοκομείο, ή στο σχολείο, ή στο σούπερ μάρκετ, κλπ.) .

Κατόπιν των ανωτέρω, ο Συνήγορος του Πολίτη σας καλεί να προβείτε κατά λόγο αρμοδιότητας στις δέουσες ενέργειες ώστε να ανταποκριθείτε στο αίτημα των κατοίκων του Δροσερού, όπως διατυπώνεται με την αναφορά του Συλλόγου «Ελπίδα» προς την Αρχή και στην προηγούμενη αίτησή του στο Δήμο Ξάνθης, εξετάζοντας το ενδεχόμενο δημιουργίας δρομολογίου λεωφορειακής σύνδεσης του οικισμού Δροσερού με τον αστικό ιστό της Ξάνθης, με την παράλληλη δημιουργία όλων των απαιτούμενων εκ του νόμου υποδομών (εγκαταστάσεων στάσης², φωτισμό, ασφαλή πρόσβαση-πεζοδρομίων, κλπ).

Αναμένοντας τις απόψεις και την ανταπόκριση σας για τα ανωτέρω παραμένουμε στη διάθεσή σας για κάθε διευκρίνιση ή συνδρομή την οποία κρίνετε απαραίτητη, και σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων για τη συνεργασία.

Ακριβές Αντίγραφο

Κούγια Χριστίνα

Με εκτίμηση

Καλλιόπη Λυκοβαρδή
Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη

Κοινοποίηση:

1. ΣΑΜΠΙΧΑ ΣΟΥΛΕΙΜΑΝ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΡΟΜΑ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΔΡΟΣΕΡΟΥ ΞΑΝΘΗΣ Η ΕΛΠΙΔΑ
Δροσερό Ξάνθης
671 00

² Ο Σύλλογος «Ελπίδα» προτείνει ότι το λεωφορείο θα μπορούσε επίσης να κάνει στάση και στην περιοχή «Πετρελεοαποθήκες», ώστε να εξυπηρετεί και τις ανάγκες του μικρού οικισμού Ελλήνων μουσουλμάνων («Κασκανέ- Λαχανόκηποι») που βρίσκεται εκεί.